

Här är 250 händelser som format Eskilstuna

Kyrkobråk, häxbränning och en sovjetisk spion som avslöjade atombomben.

I varje gathörn av Eskilstuna finns en historia värd att berätta.

Daniel Waluszewski har samlat 250 av dem i sin nya bok.

Daniel Waluszewski har letat rätt på 250 historiska händelser i Eskilstuna, en del mer betydelsefulla än andra.
Foto: Tuva Wase

Eskilstuna · 2019-09-27 13:03

Madelene Hergils | ✉

Tuva Wase | ✉

Nyheten i korthet

- Daniel Waluszewski har samlat 250 historiska händelser från Eskilstuna i sin nya bok "På plats i Eskilstuna", där han lyfter både kända och okända berättelser om stadens förflutna.
- Bland höjdpunkterna finns spionen Arthur Adams, som växte upp i Eskilstuna och senare avslöjade atombombens konstruktion för Sovjet.
- Waluszewski belyser även unika lokala händelser, som kyrkobråk på 1940-talet och den sista häxavrättningen i Sverige, vilket ger en fascinerande inblick i stadens historia.

– Nu står vi i Munktelistaden och här var det en höstmarknad 1937. När den drog igång dröjde det inte länge innan det blev oroligheter. Och det fanns ju djur här på marknaden med apor som satt i burar och vissa menar på att det var ungdomar som kastade fimpar på aporna.

Det låter som en skröna men är en av de faktiska händelser som finns dokumenterade och som återberättas i Daniel Waluszewskis nya bok om Eskilstuna.

Han har tidigare redan avverkat Sundsvall, Gävle och Stockholms Söderort. För drygt ett år sedan började han samla in material om historiska händelser som skett i hans tidigare hemstad Eskilstuna – en stad han fortfarande arbetar i.

Till sin hjälp har han haft tidningsarkiv och gamla historieböcker.

Till slut fick han ihop 250 historiska händelse. Vissa har varit avgörande för staden och omvärlden. Medan andra gjort mindre väsen av sig

Till slut blev det en bok som fått namnet "På plats i Eskilstuna".

Daniel Waluszewski tar med tidningens reporter på rundvandring genom historiska skeenden i Eskilstuna.
Foto: Tuva Wase

På vissa platser kan det, enligt Daniel Waluszewski, vara svårt att hitta tillräckligt med material – men så var inte fallet i Eskilstuna.

– Det betyder att det hänt mycket här, säger han och ler.

Han tar med oss på en rundtur till några av platserna.

Ett av stoppen är på Fristadstorget. Det får symbolisera den plats där spionen Arthur Aleksandrovich växte upp, som sedan tog efternamnet Adams. Under andra världskriget spionerade han i USA för Sovjets räkning. Det sägs att det var han som avslöjade konstruktionen för atombomben. Han samlade in så pass mycket material om atombomben att Stalin hade stenköll och visste mer än den amerikanska presidenten, berättar Daniel.

– Att en av världens mest kända spioner kommer från Eskilstuna, det är lite coolt.

Hur kommer det sig att många inte känner igen det här?

– Ja, det är en bra fråga men det är ju en hel del som är okänt även för personer som bor i staden, säger han.

Daniel Waluszewski har letat rätt på 250 historiska händelser i Eskilstuna, en del mer betydelsefulla än andra.
Foto: Tuva Wase

Ett annat stopp görs i Kloster kyrka där det i mitten av 1940-talet utspelade sig ovanliga scener. Den dåvarande församlingsprästen Sune Wiman försökte locka nya besökare till kyrkan bland annat genom att hålla böner på tider kyrkan vanligtvis inte var öppen – något som ska ha lett till en konflikt med kyrkorådet som bytte lås på kyrkan.

– En kväll när han höll sin aftonbön och drog över, så låste dem helt enkelt in besökarna i kyrkan över natten. Det sägs att de kom ut dagen efter genom att de pillade upp ett fönster med en nagelfil, säger Daniel Waluszewski.

Det altare som församlingsprästen Sune Wiman använde sig av har en egen plats i Kloster Kyrka.
Foto: Tuva Wase

Av alla 250 historiska händelser finns det en som fastnat lite extra hos Daniel. Den sista kvinnan som avrättades för häxeri i Sverige, Anna "Sotpackan" Eriksdotter från Lista. Hon var piga hos prästen, men avskedades när hon ska ha förtrollat honom.

– Det tycker jag var väldigt intressant, säger han.